

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Barnplantorna fortsätter att fokusera på barnen – 29 januari 2019

BÄSTA LÄSARE AV NYHETSREVET!

Hoppas att du har haft en vilsam jul och känner dig redo för det nya året antingen du är förälder till ett barn med hörselnedsättning eller arbetar inom området barn och unga med hörselnedsättning.

Vi skriver 2019 och en rad förväntningar finns på det nya året, som handlar om att beslutsfattare ger barn med dövhet/hörselnedsättning möjligheter baserat på evidens och klinisk beprövad erfarenhet av idag. Jämförelser och erfarenheter i besluten om skola och intervention kan inte längre handla om "gårdagens" döva barn som diagnostiserades sent och som inte erhöll hörselteknologi av dagens kvalitet. *Det är inte rättvisa för något barn!*

I Nyhetsbrevet strax före jul skrev jag att inför det nya året står vi inför en rad stora frågor på agendan som

- Barns framtid
- Evidens
- Faktaresistens
- Utveckling
- Vuxnas ansvar

Det är alla stora och allvarliga frågor som handlar om barn – rättvisa – samhällsutveckling – framtid.

BARNPLANTORNA PETADE HÅL PÅ ÅSIKTSBALLONGEN UNDER 2018!

2018 var ett tråkigt år utifrån det motstånd mot cochleaimplantat på barn som synliggjordes hos en ansevärd fraktion av döv världen. Det handlar också om permanenta och till viss del cementerade synsätt om intervention, lärande samt språk- och läs/skrivläring hos barn med dövhet och hörselnedsättning.

I en rad tuffa blogginlägg, bl.a. om "*Inkvisitionen 2018*" (kan läsas på bifogad länk om du mot all förmodan inte läst det) <http://www.barnplantorna.se/inkvisitionen-2018-sektsmittansprider-sig/> gjorde sig Barnplantorna impopulära.

Många beundrade också vår handlingskraft att äntligen våga säga ifrån och ställa oss på barnens sida och barns rätt till optimala förutsättningar att bli en aktiv del i majoritets-samhället.

Vi i Barnplantorna petade hål på åsiktsballongen hos de som under decennier ansett sig ha tolkningsföreträde avseende det mesta som rör barn med dövhet och/eller hörselnedsättning. Osökt tänker jag på sensmoralen i boken "*Kejsarens nya kläder*"; dvs människor tenderar att anpassa sig till gruppen antingen den har rätt eller fel eller att de på grund av faktaresistens vägrar inse att tiden sprungit ifrån dem.

När barnet i sagan "*Kejsarens nya kläder*" utbrister "*Kejsaren är naken*" innebär det att påpeka något som alla kan se men ingen vågar säga. Med andra ord har Barnplantornas nya strategi att bemöta alla åsikter som inte har med evidens och klinisk beprövad erfarenhet att göra, bemötts med tystnad. Pinsamt!

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Barnplantorna fortsätter att fokusera på barnen – 29 januari 2019

EVIDENS KONTRA FAKTARESISTENS

Evidens finns idag i en rad longitudinella forskningsrapporter, att cochleaimplantat är en framgångsrik metod för att behandla dövhet/grav hörselnedsättning hos barn. Utvecklingen hindras av individer inom dövvärlden såväl som myndigheter och intervention. Så länge all framgång möts med kommentarerna "men så bra går det inte för alla", men inte tillräckligt görs för att djupdyka i orsakerna till detta går utvecklingen inom intervention, myndigheter och förskola/skola L Å N G S A M T framåt.

Hörsel, talat språk och goda läs- och skrivfärdigheter innebär möjligheter i majoritetssamhället, som tidigare inte varit möjligt för döva barn. För att detta ska vara möjligt krävs dock tidig exponering för talat språk.

Jag konstaterar det åter (i likhet med en lång rad experter globalt): Det är orätt att fatta beslut för dagens döva/gravt hörselskadade barn baserat på resultat hos de barn som inte hade samma möjligheter som de barn som idag hör med ett återskapat sinne. Det är inte rättvisa för något barn att en rad aktörer fortsatt gör dessa jämförelser. Därmed sker inte heller någon utveckling av verksamheter. Världen har förändrats.

I en lång rad blogginlägg har Barnplantorna fortsatt att med omfattande kunskap hävda detta. För dig som inte tar del av hur Barnplantorna exponerar dessa fakta på Facebook, Twitter eller Instagram; läs här <http://www.barnplantorna.se/blog/>.

TA DEL AV UTVECKLINGEN

Under många år har Barnplantorna byggt upp en kunskapsbank, som resulterat i ett Kunskapståg med alltför sprängfyllda vagnar med kunskap, evidens och kliniskt beprövade erfarenheter samt en lång rad individer som hänger med på tåget framåt. De faktaresistenta står på perrongen och tänker att "det var bättre förr". Kunskapsbyggandet har varit möjligt i samverkan med forskare, sjukvård, CI-kliniker m.fl. i såväl Sverige som många andra länder.

På Cochlear Nordics konferens i Malmö förra veckan mötte jag representanter för en annan intresseorganisation inom området döv/hörsel, som på fullt allvar menade att det inte var intresseorganisationernas ansvar att sprida kunskap! Märkligt synsätt då organisationerna bl.a. är remissinstanser till statliga utredningar.

Barnplantornas huvudsakliga uppgift är att sprida kunskap utifrån evidens och klinisk beprövad erfarenhet så att föräldrar kan fatta väl avvägda beslut avseende sina barn, vara en aktiv samtalspart med vården, förskola och skola (veta vilka frågor man ska ställa) samt vara en förälder i harmoni med sig själv, sin familj och sitt barn.

MED HJÄRNAN I UNDERVISNINGEN

Under flera år har Barnplantorna påtalat sambanden mellan hörsel-hjärna-kunskap-språk. Vi har givit exempel på experter och forskare såväl nationellt som internationellt, som också är på utvecklingsspåret framåt. Det finns också en rad myter att slå håll på, som vi vet.

BARNPLANTORNAS NYHETSREV

Barnplantorna fortsätter att fokusera på barnen – 29 januari 2019

I början av januari slog professor Jo Boaler hål på myten, att barn föds inte med eller utan mattehjärna. Det är en vanlig myt. Vi möter även vuxna som uppgivet säger "jag har aldrig fattat matte". Jo Boaler konstaterar att vi föds alla med en plastisk hjärna, som förändras utifrån hur vi använder den.

Hon tangerar flera av de konstaterande som jag tidigare nämnt i Nyhetsbrevet och där jag citerat forskare som Angela Duckworth och Carol Dweck. Det handlar om att det är nödvändigt att barn både misslyckas och får kämpa. Misstagen visar sig öka hjärnakiviteten. Läs mer i artikeln vilka tips Jo Boaler ger till föräldrar <https://www.svd.se/professor-vill-sla-hal-pa-mattemyt-skolan-lar-ut-fel?fbclid=IwAR1HhtY6TijVjcw0YydcyRSKchAVfmxFLP09NV1XOtlvDDmbFc6dkS6I7JE>

MER HJÄRNFORSKNING PÅ LÄRARUTBILDNINGEN

I Svenska Dagbladets temaföljetong om hjärnan och undervisning skriver Julia Uddén (hjärnforskare) att

- mer inriktning mot hjärnforskning och psykologi på lärarutbildningarna skulle kunna bidra till att utbredda myter om hur hjärnan fungerar, som kan påverka hur lärare undervisar, försvinner. En av de vanligaste myterna är att olika elever har olika inlärningsstilar, som gör att de lär sig bäst med olika sinnen. Vissa elever ska enligt myten därför ha lättast att lära sig via visuell information, medan andra kanske lättare tar till sig kunskap genom att lyssna.

Hon säger vidare att forskning har visat att myten är ganska utbredd bland lärare, trots att den helt saknar stöd i forskning. Däremot lär sig alla djupare ju fler sinnen som används i inläring.

HUR LÄR SIG DÖVA BARN SOM HÖR MED COCHLEAIMPLANTAT ATT LÄSA OCH SKRIVA?

Tyvärr finns det sedan länge befästa synsätt att det är lika möjligt för döva barn att lära sig att läsa via teckenspråk som via hörseln (om barnet har CI). Det är en mycket mödosam process att lära sig att läsa via teckenspråk. Det finns tydlig evidens på att teckenspråkiga barn (till hörande föräldrar), barn utan bra språk och fonologiska färdigheter inte kommer att utveckla goda läs- och skrivfärdigheter (Geers et al).

Ett nordiskt forskningsprojekt väcker intresse. Det handlar om vilka framgångsfaktorerna för läs- och skrivfärdigheter är hos barn med cochleaimplantat. I en tvärvetenskaplig studie i Linköping, Oslo och Stockholm visar en rad forskare vägen för utveckling av intervention i Norden. Läs mer i Barnplantornas blogginlägg "Framgångsfaktorer för läs- och skrivfärdigheter hos barn med cochleaimplantat" <http://www.barnplantorna.se/prediktorer-for-las-och-skrivfardigheter-hos-barn-med-ci/>.

LÄR BARNEN ATT JOBBA HJÄRNSMART!

Jag fortsätter att rapportera från Svenska Dagbladets artikelserie om hjärna och lärande. I en artikel berättar en lärare om hur hon utifrån de senaste årens forskningsrön utformat och förändrat sin undervisning. Katarina Stenman säger

- Ha roligt, använd alla sinnen och uppmuntra ansträngning. Då fastnar kunskapen bättre.

Hon har sju tips för att lära barnen att jobba hjärnsmart:

- Tro på att eleverna kan
- Skapa förtroende
- Ha roligt
- Ge ny kunskap stegvis

BARNPLANTORNAS NYHETSBREV

Barnplantorna fortsätter att fokusera på barnen – 29 januari 2019

- Väck nyfikenhet
- Belöna ansträngning
- Använd alla sinnen

Dessa sju tips har hon utvecklat här <https://www.svd.se/7-tips-for-att-lara-barnen-jobba-hjarnsmart>

MUSIK – VIKTIG DEL INOM INTERVENTION

Många av dagens döva barn, som hör med cochleaimplantat, både lyssnar på musik och spelar något musikinstrument. Barnplantorna har tidigare rapporterat om både forskare som Charles Limb och Nina Kraus; länk <http://www.barnplantorna.se/horsel-sprak/musik-en-vag-till-utveckling-av-horsel/>.

Vid Cochlear Nordics symposium förra veckan i Malmö berörde ett av de många anförandena musik och cochleaimplantat. Under årens lopp har vi fått höra att musik inte kan uppfattas så bra med CI-hörseln. Utvecklingen går emellertid framåt och barn, unga såväl som äldre vittnar om musikupplevelser. Professor Jeremy Marozeau konstaterade på Cochlear Nordics Symposium

- CI-users love music because they can experience musical emotion, musical tension, musical expressivity. That is what music is all about.

Både föräldrar till barn som hör med CI, unga och vuxna med CI lär instämma.

Ett flertal forskningsstudier har dessutom visat att auditiva färdigheter förbättras med musik så mer musik inom interventionsverksamheterna tack!

FÖRÄLDRASKAP – PRATAR DU MED DINA BARN OM MISSLYCKANDEN?

Antingen du är förälder, yrkesverksam inom området barn med dövhet/hörselnedsättning eller både och lyssna och reflektera över. Hur pratar du med ditt barn om misslyckanden? Modiga människor är också rädda!

<https://www.youtube.com/watch?v=DE8ocw-e8cc>

MOD ATT HA TILLIT

Om det inte finns rädsla behövs inget mod. Det är naturligtvis modigt att göra något trots rädsla. Rädsla har sin grund i bristen på tillit. För att öppna upp för nya perspektiv inom interventionsverksamheter och inom SPSM t.ex. krävs det mod för att öppna upp för nya perspektiv i tiden. Rådande rutiner, normer och gamla synsätt behöver utmanas. Verksamheter behöver träda ut ur sin komfortzon för barnens skull. Tillit och ansvar för dagens barn ska forma verksamheter.

Tillit skaffar verksamheter genom att ständigt ligga i framkanten av utvecklingen med uppdaterad kunskap. Om mod, tillit, vilja att utmana gamla dogmer saknas så sviker vi barns rätt till optimala möjligheter att ta del av ett samhälle och en värld i ständig förändring.

MOD ATT HA TILLIT

The only thing we have to fear is fear itself - Franklin D Roosevelt

Januarihälsningar

Ann-Charlotte Gyllenram